

Adela Vartašová

Základná škola s materskou
škoulou, Bracovce 26

Nasleduj “vôňu” Ríma

Ročník/typ školy: 6. ročník, ZŠ

Cieľ aktivity: Uplatniť dobovú perspektívu pri hodnotení pracovných podmienok otrokov v rímskej práčovni a navrhnúť tri historicky vierohodné riešenia na ich zlepšenie, ktoré rešpektujú technologické, spoločenské a ekonomické možnosti rímskej doby.

Bádateľská otázka: Ako mohlo pranie šiat ovplyvňovať zdravie ľudí v starovekom Ríme?

Koncept historického myslenia: **dobové perspektívy**

Rozvíjané bádateľské zručnosti:

opisujeme zdroj/prameň, vysvetľujeme význam, poznávame a triedime zdroje

Úloha 1.

Zadanie, aké majú dostať žiaci:

Prezri si fresku. Čo na nej vidíš? Označ na obrázku aspoň 3 veci, ktoré vieš rozoznať a pomenuj ich. Označ 2 veci, ktoré sa ti zdajú byť zvláštne alebo ináč zaujímavé a uveď prečo. Napíš 1 myšlienku, čo podľa teba freska znázorňuje. V časti nástroje si môžeš zvoliť T (text) alebo rýchle poznámky.

Rozvíjané digitálne kompetencie:

- Informačná a dátová gramotnosť - 1.2
Vyhodnocovanie dát, informácií a digitálneho obsahu

Navrhované digitálne nástroje:

- *Canva*

Pramene/zdroje k úlohe:

- Freska z Pompejí, čistič oblečenia
- Zdroj: <https://eaglesanddragonspublishing.com/ancient-everyday-pee-and-laundry-in-the-roman-world/>

Úloha 2.

Zadanie, aké majú dostať žiaci:

Úloha 1: Prezri si fresku a prečítaj dokument.

Úloha 2: V texte vyznač aspoň 3 pre teba zarážajúce informácie, zdôvodni prečo. Vďaka ktorým 3 znakom spoznáme pracovníka práčovne? Prečo práve tieto znaky? Aké úkony vykonávali? Aký vplyv mala ich práca na ich zdravie? Uveď aspoň 3 výhody a 3 nevýhody ich práce. Svoje tvrdenie zdôvodni. Použi nástroje T (text), kreslenie alebo poznámky.

Úloha 3: Ktoré pasáže z textu vieme nájsť a rozpoznať aj na freske?

Rozvíjané digitálne kompetencie:

- Informačná a dátová gramotnosť - 1.2
Vyhodnocovanie dát, informácií a digitálneho obsahu
- Komunikácia a spolupráca - 2.4 Spolupráca prostredníctvom digitálnych technológií

Navrhované digitálne nástroje:

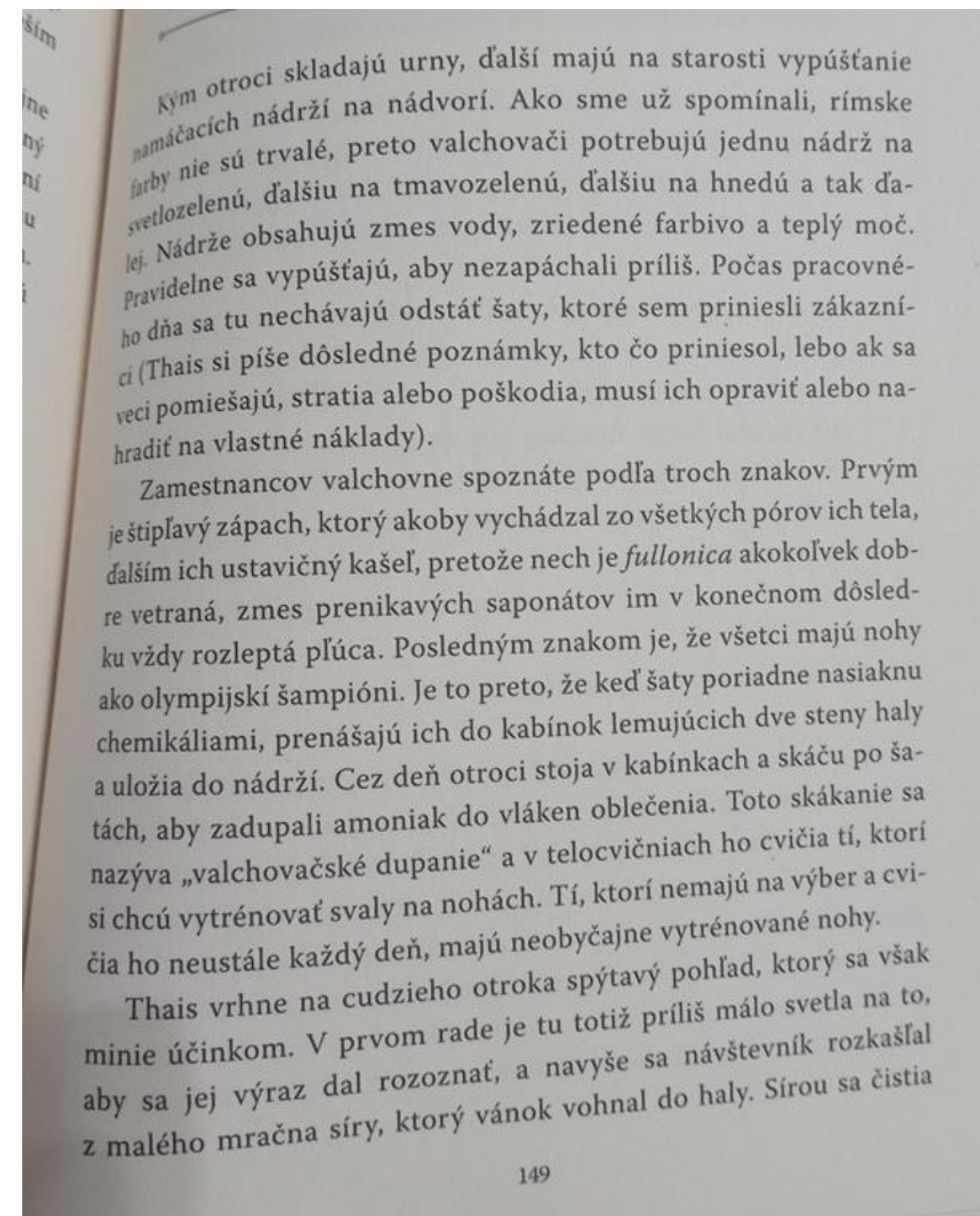
- *Canva*

Pramene/zdroje k úlohe:

Freska z Pompejí, čistič oblečenia

Zdroj: <https://eaglesanddragonspublishing.com/ancient-everyday-pee-and-laundry-in-the-roman-world/>

Opis práce valchovačov, čističov oblečenia

Zdroj: MATYSZAK, PHILIP. 24 hodín v starovekom Ríme. Jeden deň v živote ľudí, ktorí tam žili. Eastone books, 2019. str. 149. ISBN 978-80-8109-367-8

Úloha 3.

Zadanie, aké majú dostať žiaci:

Vlastná tvorba: Predstav si, že si sa ocitol v starovekej práčovni ako jej majiteľ. Aké vylepšenia (3 návrhy) by si navrhol, aby si zlepšil pracovné podmienky svojich otrokov a zároveň aby si neustránil klientelu?

V časti nástroje použi T (text), kreslenie, rýchle poznámky

Rozvíjané digitálne kompetencie:

- Informačná a dátová gramotnosť - 1.2
Vyhodnocovanie dát, informácií a digitálneho obsahu
- Komunikácia a spolupráca - 2.4 Spolupráca
prostredníctvom digitálnych technológií

Navrhované digitálne nástroje:

- Canva

Pramene/zdroje k úlohe:

Vlastná tvorba: Predstav si, že si sa ocitol v starovekej práčovni ako jej majiteľ. Aké vylepšenia (3 návrhy) by si navrhol, aby si zlepšil pracovné podmienky svojich otrokov a zároveň aby si neustránil klientelu?

V časti nástroje použi T (text), kreslenie, rýchle poznámky

Adela Vartašová

Hodnotiace kritérium:

1. Dodržanie historického času a priestoru (10b)

Návrhy musia zodpovedať obdobiu, ktorému sa venujeme. Je potrebné vychádzať z toho, aké poznatky, materiály, technológie a možnosti mali ľudia v danej dobe. Nie je možné používať moderné predmety alebo vynálezy, ktoré v tom období ešte neexistovali. Žiak preukáže, že rozumie historickému kontextu a vie sa vžiť do života ľudí v minulosti.

2. Predstavenie troch návrhov (10b)

Žiak pripraví tri rôzne návrhy alebo riešenia zadanej úlohy. Každý návrh musí byť samostatný, zrozumiteľný a dostatočne rozpracovaný. Nestačí iba vymenovať nápady – ku každému návrhu je potrebné stručne vysvetliť, ako by fungoval alebo prečo by bol užitočný.

3. Kreativnosť a nápaditosť (10b)

Hodnotí sa originalita a vlastné premýšľanie. Návrhy by mali byť zaujímavé, premyslené a mali by ukázať schopnosť hľadať rôzne riešenia historického problému. Oceňuje sa fantázia, ale zároveň musí zostať zachovaná historická vierohodnosť.

Je dovolené použiť ďalšie historické zdroje súvisiace s témou na hlbšie pochopenie doby.

Opis bodovania:

10 bodov - Kritérium je splnené úplne. Práca je presná, premyslená a bez výrazných nedostatkov.

8 bodov - Kritérium je splnené takmer úplne. Vyskytujú sa drobné nepresnosti alebo menej rozpracované časti.

6 bodov - Kritérium je splnené len čiastočne. Chýbajú niektoré dôležité informácie alebo vysvetlenia.

4 body - Kritérium je splnené minimálne. Práca obsahuje viacero nedostatkov alebo je málo rozpracovaná.

2 body - Kritérium je splnené len vo veľmi malej miere.

0 bodov - Kritérium nebolo splnené vôbec.

Stupnica hodnotenia:

28 – 30 bodov = 1 – výborný = Žiak splnil všetky kritériá na veľmi vysokej úrovni. Práca je historicky presná, kreatívna a obsahuje kvalitne spracované návrhy.

24 – 27 bodov = 2 – chválitebný = Žiak splnil kritériá veľmi dobre, v práci sa vyskytujú len drobné nedostatky, ktoré výrazne neznižujú jej kvalitu.

19 – 23 bodov = 3 – dobrý = Žiak splnil väčšinu kritérií, avšak práca obsahuje viacero nedostatkov alebo menej rozpracované časti.

13 – 18 bodov = 4 – dostatočný = Žiak splnil kritériá len čiastočne. Práca je neúplná alebo obsahuje výraznejšie chyby a nedostatky.

0 – 12 bodov = 5 – nedostatočný = Žiak nespĺnil požadované kritériá v dostatočnej miere. Práca je neúplná, nezodpovedá zadaniu alebo chýbajú podstatné časti.

- Freska z Pompejí, čistič oblečenia
- Zdroj: <https://eaglesanddragonspublishing.com/ancient-everyday-pee-and-laundry-in-the-roman-world/>

Hodnotenie aktivity

- **Hodnotiace kritérium:**

- **1. Dodržanie historického času a priestoru (10b)**

- *Návrhy musia zodpovedať obdobiu, materiálom, možnostiam danej doby. Žiak preukáže, že rozumie historickému kontextu a vie sa vžiť do života ľudí v minulosti.*

- **2. Predstavenie troch návrhov (10b)**

- *Každý návrh musí byť samostatný, zrozumiteľný a dostatočne rozpracovaný. Stručne vysvetliť, ako by fungoval alebo prečo by bol užitočný.*

- **3. Kreativnosť a nápaditosť (10b)**

- *Návrhy by mali byť zaujímavé, premyslené a mali by ukázať schopnosť hľadať rôzne riešenia historického problému. Oceňuje sa fantázia, ale zároveň musí zostať zachovaná historická vierohodnosť.*
- *Je dovolené použiť ďalšie historické zdroje súvisiace s témou na hlbšie pochopenie doby.*

Hodnotiace kritérium:

1. Dodržanie historického času a priestoru (10b)

Návrhy musia zodpovedať obdobiu, ktorému sa venujeme. Je potrebné vychádzať z toho, aké poznatky, materiály, technológie a možnosti mali ľudia v danej dobe. Nie je možné používať moderné predmety alebo vynálezy, ktoré v tom období ešte neexistovali. Žiak preukáže, že rozumie historickému kontextu a vie sa vžiť do života ľudí v minulosti.

2. Predstavenie troch návrhov (10b)

Žiak pripraví tri rôzne návrhy alebo riešenia zadanej úlohy. Každý návrh musí byť samostatný, zrozumiteľný a dostatočne rozpracovaný. Nestačí iba vymenovať nápady – ku každému návrhu je potrebné stručne vysvetliť, ako by fungoval alebo prečo by bol užitočný.

3. Kreativnosť a nápaditosť (10b)

Hodnotí sa originalita a vlastné premýšľanie. Návrhy by mali byť zaujímavé, premyslené a mali by ukázať schopnosť hľadať rôzne riešenia historického problému. Oceňuje sa fantázia, ale zároveň musí zostať zachovaná historická vierohodnosť.

Je dovolené použiť ďalšie historické zdroje súvisiace s témou na hlbšie pochopenie doby.

Opis bodovania:

10 bodov - Kritérium je splnené úplne. Práca je presná, premyslená a bez výrazných nedostatkov.

8 bodov - Kritérium je splnené takmer úplne. Vyskytujú sa drobné nepresnosti alebo menej rozpracované časti.

6 bodov - Kritérium je splnené len čiastočne. Chýbajú niektoré dôležité informácie alebo vysvetlenia.

4 body - Kritérium je splnené minimálne. Práca obsahuje viacero nedostatkov alebo je málo rozpracovaná.

2 body - Kritérium je splnené len vo veľmi malej miere.

0 bodov - Kritérium nebolo splnené vôbec.

Stupnica hodnotenia:

28 – 30 bodov = 1 – výborný = Žiak splnil všetky kritériá na veľmi vysokej úrovni. Práca je historicky presná, kreatívna a obsahuje kvalitne spracované návrhy.

24 – 27 bodov = 2 – chváľitebný = Žiak splnil kritériá veľmi dobre, v práci sa vyskytujú len drobné nedostatky, ktoré výrazne neznižujú jej kvalitu.

19 – 23 bodov = 3 – dobrý = Žiak splnil väčšinu kritérií, avšak práca obsahuje viacero nedostatkov alebo menej rozpracované časti.

13 – 18 bodov = 4 – dostatočný = Žiak splnil kritériá len čiastočne. Práca je neúplná alebo obsahuje výraznejšie chyby a nedostatky.

0 – 12 bodov = 5 – nedostatočný = Žiak nesplnil požadované kritériá v dostatočnej miere. Práca je neúplná, nezodpovedá zadaniu alebo chýbajú podstatné časti.